

Overzicht regelgeving rechtspositie burgemeester, wethouders, raads- en commissieleden met ingang van 1 januari 2019 *

Nr.	Aanspraak / voorziening	Gemeente- wet artikel	Rechtspositie- besluit artikel	Rechtspositie- regeling artikel	Verplicht en/of keuzevrijheid **		Verordening Raad / Regeling College artikel	Toelichting	Indexatie bedragen op basis van: regeling)
Raadsleden, wethouders en burgemeester									
1	Bewaken en beveiligen		3.3.1		verplicht			De kosten die het college maakt inzake het stelsel bewaken en beveiligen worden aangemerkt als werkgeverskosten en komen voor rekening van de gemeente; de minister kan regels stellen voor andere voorzieningen ten behoeve van een veilige woon- en werkplek.	
2	Informatie- en communicatievoorzieningen		3.3.2		verplicht			Het college stelt voor de duur van de uitoefening van de functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking.	
3	Scholing		3.3.3		verplicht	keuze	3 / 3	Kosten van niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie komen ten laste van de gemeente; de raad cq. het college kunnen nadere regels stellen voor raadsleden respectievelijk voor de burgemeester of wethouders.	
4	Beroepsvereniging		3.3.4		verplicht			Contributie voor toegankelijke landelijk georganiseerde beroepsvereniging die blijkens statuten deskundigheidsbevordering of belangenbehartiging (mede) ten doel heeft, komt ten laste van de gemeente	
5	Bedrijfsgeneeskundige zorg		3.3.5					Het college treft een voorziening voor bedrijfsgeneeskundige zorg. Aansluiting bij bedrijfsgeneeskundige zorg voor ambtenaren is mogelijk.	
6	Voorzieningen in verband met beroepsziekte of dienstongeval		3.3.6		verplicht			Niet verwijtbare noodzakelijk gemaakte en ten laste blijvende (= niet vergoede) kosten in verband met geneeskundige behandeling of verzorging in verband met een beroepsziekte of dienstongeval worden vergoed; in bijzondere gevallen kan het college ook overige schade voor vergoeding aanmerken nadat alle fractievoorzitters gehoord zijn.	
7	Voorzieningen in verband met structurele functionele beperking		3.3.7		verplicht			Het college kent een voorziening ex artikel 35 lid 2 en 3 WIA of financiële tegemoetkoming daarvoor toe voorzover deze proportioneel is en niet reeds uit andere hoofde is toegekend of vergoed; artikel 35 lid 5 WIA is van overeenkomstige toepassing.	
8	Eindheffingsbestanddelen		3.3.8		verplicht			De aanspraken bedoeld in artikel 3.1.6, 3.1.10, 3.2.6, 3.2.7 leden 1, 2 onder a, 3, 4 en 5, 3.2.8 lid 2, 3.2.9 lid 1, 3.2.10 lid 6, 3.2.11 lid 1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4 en 3.3.7 lid 1 worden aangewezen als eindheffingsbestanddeel voor de Werkkostenregeling (artikel 31 lid 1 onder f Wet LB 1964)	
Raadsleden									
1	Vergoeding werkzaamheden raadsleden		3.1.1		verplicht	keuze	niet	Maandelijkse vaste vergoeding met ingang van de dag van beëdiging; er wordt niet gekozen om deze bij verordening voor maximaal 20% afhankelijk te maken van aanwezigheid.	cao-lonen overheid index
2	Toelage als raadslid tevens lid is van vertrouwenscommissie of rekenkamerfunctie		3.1.2		verplicht			€ 120 bruto per maand voor de duur van de activiteiten in de vertrouwenscommissie of € 120 bruto per maand voor de duur van de uitoefening van de rekenkamerfunctie per jaar.	salarissen rijksambtenar
3	Toelage als raadslid tevens lid is van onderzoekscommissie ex artikel 155a lid 3 Gemeentewet		3.1.3		verplicht	keuze	niet	Maximaal kan per jaar 3 keer de maandelijkse raadsvergoeding toegekend worden. Hoogte wordt bij verordening bepaald. Vergoeding geldt voor de duur van de activiteiten. Hoogte vergoeding wordt in afzonderlijke verordening geregeld die ook de instelling van de specifieke onderzoekscommissie regelt.	
4	Toelage als raadslid tevens lid is van een bijzondere commissie		3.1.4			keuze	niet	Bij verordening kan een vergoeding van maximaal € 120 bruto per maand voor de duur van het lidmaatschap in de bijzondere commissie bepaald worden. Hoogte vergoeding wordt in afzonderlijke verordening geregeld die ook de instelling van de specifieke bijzondere commissie regelt.	salarissen rijksambtenar
5	Toelage fractievoorzitter		3.1.5		verplicht			€ 70 bruto per maand + € 10 bruto per extra lid van de fractie in de raad met een maximum van €	salarissen rijksambtenar
6	Onkostenvergoeding		3.1.6		verplicht			€ 170,17 netto per maand.	consumentenprijsindex
7	Reiskostenvergoeding voor bijwonen van raads- en commissievergaderingen en vergoeding voor reis- en verblijfskosten voor reizen binnen de gemeente voor de uitoefening van de functie		3.1.7	3.1	verplicht			Voor bijwonen van raads- en commissievergaderingen en functionele reizen binnen de gemeente; hoogte en voorwaarden staan in ministeriële regeling ; kosten openbaar vervoer of maximum bedrag dat onbelast mag worden vergoed; bij functionele reizen binnen de gemeente mogen ook parkeerkosten en noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfskosten vergoed worden; boetes en naheffingsaanslagen worden niet vergoed; ingeval van een functionele beperking mag ook een geschikte vervoersvoorziening worden vergoed / ter beschikking worden gesteld.	
8	Vergoeding reis- en verblijfskosten reizen <u>buiten</u> de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur	97			verplicht	keuze	2	Verordening stelt regels.	
9	Loopbaanoriëntatie		3.1.8		n. v. t.			Geldt alleen voor gemeenten met meer dan 100.000 inwoners.	
10	Verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden		3.1.9			keuze	niet	Verordening kan bepalen dat raadsleden eenmaal per jaar een bedrag ontvangen ter hoogte van de vergoeding voor de werkzaamheden van 1 maand. Geen bestaande praktijk.	
11	Tegemoetkoming ziektekostenverzekering		3.1.10		verplicht			€ 107,10 netto per jaar naar evenredigheid van de duur van het raadslidmaatschap.	salarissen rijksambtenar
12	Samenloop arbeidsongeschiktheidsuitkering		3.1.11		verplicht			Op verzoek van raadslid kan raadsvergoeding verlaagd worden ingeval van samenloop met A0-	
13	Waarneming voorzitter raad of burgemeester		3.1.12		verplicht			Waarneming voorzitter raad > 30 dagen: toeslag van 8% van raadsvergoeding en onkostenvergoeding. Waarneming burgemeester > 30 dagen: aanvulling op raadsvergoeding tot niveau burgemeestersbezoldiging, -VT, -EJU en - eenmalige uitkering + onkostenvergoeding van burgemeester + overige aan burgemeester toekomende voorzieningen.	
14	Aanspraken tijdelijk ontslagen raadslid wegens zwangerschap en bevalling of ziekte		3.1.13		verplicht			Raadsvergoeding blijft tijdens afwezigheid 100% en onkostenvergoeding wordt 50%.	
Commissieleden (niet zijnde raadslid of collegelid)									
1	Vergoeding voor bijwonen commissievergaderingen	96 lid 1	3.4.1		verplicht			Bedrag per biggewoonde vergadering; afhankelijk van inwonersaantal gemeente	cao-lonen overheid index
2	Hogere vergoeding voor bijwonen van commissievergaderingen wegens bijzondere beroepsmatige deskundigheid		3.4.2			keuze	niet	Naar boven afwijken van artikel 3.4.1. Geen bestaande praktijk. Zonodig bij afzonderlijke verordening vaststellen.	
3	Vergoeding reis- en verblijfskosten in verband met reizen <u>binnen</u> de gemeente	96 lid 1	3.4.3	3.1	verplicht		niet	ministeriële regeling kan regels stellen omtrent hoogte en voorwaarden: kosten openbaar vervoer of maximum bedrag dat onbelast mag worden vergoed; bij functionele reizen binnen de gemeente mogen ook parkeerkosten en noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfskosten vergoed worden; boetes en naheffingsaanslagen worden niet vergoed; ingeval van een functionele beperking mag ook een geschikte vervoersvoorziening worden vergoed / ter beschikking gesteld. Juridisch gezien is het vreemd dat artikel 96 Gemeentewet bepaalt dat een verordening regels stelt, terwijl het Rechtspositiebesluit en de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers (die van hogere orde zijn dan een lokale verordening) regels omtrent de vergoeding van reis- en verblijfskosten hebben gesteld. Omdat het Besluit en de Regeling van hogere orde zijn, zijn geen aanvullende regels in de verordening opgenomen.	

4	Vergoeding reis- en verblijfkosten reizen <u>buiten</u> de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur	97			verplicht	2	Verordening stelt regels.	
5	Reiskostenvergoeding voor bijwonen van commissievergaderingen		3.4.3	3.1			of maximum bedrag dat onbelast mag worden vergoed; boetes en naheffingsaanslagen worden niet vergoed.	
6	Samenloop arbeidsongeschiktheidsuitkering		3.4.4 jo 3.1.11		verplicht		Op verzoek van rcommissielid kan commissievergoeding verlaagd worden ingeval van samenloop met AO-uitkering.	
7	Bewaken en beveiligen		3.4.4 jo 3.3.1					
8	Informatie- en communicatievoorzieningen		3.4.4 jo 3.3.2					
9	Scholing		3.4.4 jo 3.3.3			3		
10	Voorzieningen in verband met beroepsziekte of dienstongeval		3.4.4 jo 3.3.6					
11	Voorzieningen in verband met structurele functionele beperking		3.4.4 jo 3.3.7					
	Burgemeester en wethouders							
1	Bezoldiging burgemeester		3.2.1 lid 1		verplicht		Bezoldiging is afhankelijk van inwonersklasse (artikel 3.2 Besluit) gemeente.	salarissen rijksambtenar
2	Bezoldiging wethouder		3.2.1 lid 3		verplicht		Bezoldiging is afhankelijk van inwonersklasse (artikel 3.2 Besluit) gemeente.	salarissen rijksambtenar
3	Vakantie-uitkering burgemeester en wethouders		3.2.1 lid 10		verplicht		Overeenkomstig rijksambtenaren.	
4	Eindejaarsuitkering burgemeester en wethouders		3.2.1 lid 11		verplicht		Overeenkomstig rijksambtenaren.	
5	Eenmalige uitkering burgemeester en wethouders		3.2.1 lid 12		verplicht		Overeenkomstig rijksambtenaren.	
6	Eenmalige eindejaarsuitkering burgemeester		3.2.1 lid 13		verplicht		€ 450 bruto per jaar (naar rato).	
7	Waarneming burgemeester door wethouder		3.2.2		verplicht		Aanvulling tot niveau van bezoldiging burgemeester bij waarneming > 30 dagen.	
8	Verrekening neveninkomsten burgemeester en wethouders		3.2.3		verplicht		Verrekening is alleen aan de orde als aan een aantal cumulatieve voorwaarden is voldaan.	
9	Uitkering bij overlijden burgemeester en wethouders		3.2.4		verplicht		Uitkering bedraagt bezoldiging plus vakantie-uitkering over 3 maanden; gerechtigd zijn: echtgenoot, partner, (pleeg)kinderen of mensen die geheel of grotendeels afhankelijk waren.	
10	Mobiliteitstoelage burgemeester		3.2.5		verplicht		Toelage bedraagt € 10.000 bruto bij overgang naar andere gemeente van gelijke inwonersklasse, mits hij vooraf tenminste 2 ambtstermijnen in dezelfde gemeente heeft vervuld.	salarissen rijksambtenar
11	Ambtskosten burgemeester		3.2.6 lid 1		verplicht		Vergoeding bedraagt € 386,74 netto per maand voor aan de uitoefening van het ambt verbonden	consumentenprijsindex
12	Ambtskosten wethouders		3.2.6 lid 2 en 3		verplicht		Vergoeding bedraagt € 355,80 netto per maand voor aan de uitoefening van het ambt verbonden kosten; bij waarneming burgemeester > 30 dagen bedraagt de vergoeding € 386,74 netto per maand; bij parttime dienstverband is de hoogte van de vergoeding naar rato.	consumentenprijsindex
13	Verhuiskostenvergoeding burgemeester en wethouders		3.2.7	3.2, 3.3 en 3.	verplicht		Onder voorwaarden bestaat aanspraak op een vergoeding voor verhuiskosten, kosten van tijdelijke huisvesting, reiskosten, dubbele woonlasten en eventuele verschuldigde loon- of inkomstenbelasting; hoogte en voorwaarden staan in een ministeriële regeling ; werkelijke kosten van transport inboedel plus een vast bedrag ter hoogte van het maximaal onbelaste bedrag dat mag worden verstrekt, worden vergoed; vergoeding voor tijdelijke huisvesting (inclusief energie en water) bedraagt maximaal 18% van de bezoldiging; reiskosten voor 1 bezoek per week aan oude woning worden overeenkomstig artikel 3.6 lid 1, 3 en 4 van de Regeling vergoed; voorwaardelijke tegemoetkoming in de kosten van dubbele woonlasten (waaronder huur, energie, water, rente van schulden ten gevolge van de woonlasten) worden vergoed; vergoeding voor de huur van maximaal een huurwoning ter beschikking gesteld voor burgemeester en wethouders; ministeriële regeling regelt hoogte en gebruik van de woning; de eigen bijdrage bedraagt 18% van de bezoldiging, tenzij economische huurwaarde lager is; burgemeester of de wethouder draagt de onderhoudskosten die ten laste van de huurder zijn.	
14	Ter beschikking gestelde woning voor burgemeester en wethouders		3.2.8	3.5	verplicht		Vergoeding voor reiskosten woon-werkverkeer en voor reis- en verblijfkosten bij dienstreizen; ministeriële regeling regelt hoogte vergoeding en de voorwaarden: openbaar vervoer of maximum bedrag dat onbelast mag worden vergoed; bij functionele reizen worden ook parkeer-, veer- en tolkosten vergoed; bij functionele reizen <u>binnen de gemeente</u> worden de noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfskosten vergoed; ingeval van een functionele beperking mag ook een geschikte vervoersvoorziening worden vergoed / ter beschikking worden gesteld; de kosten voor woon-werkverkeer worden alleen vergoed als de burgemeester of wethouder binnen de gemeente woont dan wel een ontheffing van de woonverplichting heeft; voor burgemeester gelden nog bijzondere regels bij gebruik van eigen auto voor dienstreizen binnen de gemeente. Taxikosten worden niet vergoed tenzij dit geschiedt vanwege functionele beperking.	
15	Woon-werkverkeer en reis- en verblijfkosten burgemeester en wethouder		3.2.9	3.6 en 3.7	verplicht		Aanspraken kunnen lastige fiscale en administratieve gevolgen hebben ***; <u>gemeenschappelijke</u> auto's mogen <u>alleen</u> ter beschikking worden gesteld voor (fiscaal gezien) <u>zakelijke</u> doeleinden (woon-werkverkeer, dienstreizen, ritten voor ambtsgebonden (qualitate qua) functies en <u>niet</u> voor bestuurlijke doeleinden (bijvoorbeeld in het kader van nevenfuncties of lidmaatschap VNG), zelfs niet indien het college uitdrukkelijk heeft bepaald dat daarmee het belang van de gemeente is gediend; een rittenadministratie is vereist. Parkeer-, veer- en tolkosten worden vergoed. Boetes en naheffingsaanslagen worden niet vergoed.	
16	Ter beschikking gestelde auto voor burgemeester en wethouders		3.2.10	3.8	verplicht	2	Aanspraken op passende kostenvergoeding worden bepaald naar het oordeel van het college. Minister kan nadere regels stellen. Geldt wel voor cursussen, opleidingen en dergelijke, maar niet voor sollicitatieactiviteiten (wel de sollicitatietraining wordt vergoed, maar niet de netwerkgesprekken of outplacementkosten).	
17	Loopbaanoriëntatie burgemeester en wethouders		3.2.11		verplicht		Het college stelt de schadeloosstelling aan de burgemeester of wethouder vast na voorafgaande melding aan de commissaris van de Koning respectievelijk de burgemeester.	
18	Terugkeer wegens dringende redenen		3.2.12		verplicht		Ingeval van verlof op grond van artikel 45 lid 1 GW bedraagt de vergoeding voor de ambtskosten	
19	Aanspraken wethouder bij verlof wegens zwangerschap en bevalling en ziekte		3.2.13		verplicht		Aanspraken waarnemend burgemeester wijken op onderdelen af van de aanspraken van de burgemeester.	
20	Waarneming burgemeester ex artikel 78 GW		3.2.14		verplicht		Vergoeding is afhankelijk van inwonersklasse (artikel 3.2 Besluit) gemeente.	salarissen rijksambtenar
21	Verzekering arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden tijdelijk vervanger wethouder bij zwangerschap en bevalling of ziekte		3.2.15		verplicht		De burgemeester informeert de commissaris van de Koning indien hij langer dan 8 dagen wegens ziekte of om andere reden zijn ambt niet kan vervullen.	
22	Kennisgeving bij afwezigheid		3.2.17		verplicht		De burgemeester behoudt zijn aanspraken gedurende de schorsing.	
23	Schorsing		3.2.18		verplicht		Opsomming van de ontslaggronden.	
24	Ontslag		3.2.19		verplicht		Burgemeester en wethouders die al vóór 1-1-2019 in functie waren, kunnen eenmalig een verzoek indienen om toepassing van de oude reiskostenvergoeding bij het gebruik van de eigen auto. De oude regeling is: € 0,28 netto per kilometer.	
25	Overgangsbepalingen		5.1	5.1	verplicht			

Regelgeving:

- 1 Gemeentewet
- 2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers (Stb. 2018, 386).
- 3 Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers (Stcrt. 23 november 2018, nr. 66006).

4 Circulaire van minister van BZK (Stcrt. 7 december 2018, nr. 68918))
5 Ledenbrief VNG (18 januari 2019, TAZ/U201900030)

Literatuur:

1 De rechtspositie van decentrale politieke ambtsdragers, Colleges en Volksvertegenwoordigers, Sdu Uitgevers

- * Aan dit overzicht kunnen geen rechten ontleend worden.
- ** Hiermee wordt aangegeven of de gemeente een keuzevrijheid heeft om de aanspraak/voorziening in een lokale verordening of lokale regeling te regelen.
- *** Voor een toelichting op de fiscale wet- en regelgeving: zie toelichting op het rechtspositiebesluit (p. 97 – 100).

Eindheffingsbestanddeel WKR.